Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0290

Ģenētiski modificēts eļļas rapsis MON 88302

Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi MON 88302, sastāv vai ir ražoti no tā (D109632/01 – 2025/2895(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi MON 88302, sastāv vai ir ražoti no tā (D109632/01),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību[1] un jo īpaši tās 11. panta 3. punktu un 23. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas balsojumu 2025. gada 15. septembrī, kura dēļ atzinums netika sniegts, un Pārsūdzības komitejas 2025. gada 21. oktobra balsojumu, atkal nesniedzot atzinumu,

– ņemot vērā 11. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu[2],

– ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*)

---

1 OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1829/oj.

2025. gada 26. martā pieņemto atzinumu, kas publicēts 2025. gada 13. maijā[3],

– ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (ĢMO)[4],

---

[3] *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums "Assessment of genetically modified oilseed rape MON 88302 (application GMFF-2023-21220)", *EFSA Journal*, 23. sēj., Nr. 5, 2025, 9378. raksts, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9378.

[4] Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas un devītajā sasaukumā — 38 rezolūcijas, ar ko iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt desmitajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2628, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1797, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2627, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu COT102, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2629, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 x 59122 un astoņas tās apakškombinācijas, sastāv vai ir ražoti no tām (OV C, C/2025/1799, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1828, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atjauno atļauju laist tirgū barību, kura satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 810 vai sastāv no tās, kā arī no šādas kukurūzas ražotus pārtikas un barības produktus, un atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/1207 (OV C, C/2025/1800, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1822, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP915635, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1801, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj),

– ņemot vērā Reglamenta 115. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas 2015. gada 24. aprīļa Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/687[5] tika atļauts laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi MON 88302 ("ĢM eļļas rapsis"), sastāv vai ir

---

– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1826, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP23211, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1802, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2618, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP202216, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1803, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj),
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 94804, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1804, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj),
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP910521, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/2246, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj),
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 95275, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/2247, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj),
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (P10_TA(2025)0106),
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. oktobra rezolūcija par Komisijas 2025. gada 22. septembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/1898, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP51291, sastāv vai ir ražoti no tās (P10_TA(2025)0222).

5 OV L 112, 30.4.2015., 22. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/687/oj.

ražoti no tā;

B. tā kā 2024. gada 28. februārī Beļģijā bāzētais uzņēmums *Bayer Agriculture BV* Amerikas Savienotajās Valstīs bāzētā uzņēmuma *Bayer CropScience LP* vārdā Komisijai iesniedza Regulas (EK) Nr. 1829/2003 11. un 23. pantam atbilstošu pieteikumu uz atļaujas atjaunošanu; tā kā šī atļauja darbojas arī attiecībā uz tādu produktu laišanu tirgū, kas nav pārtika vai barība un satur ĢM eļļas rapsi vai sastāv no tā un kas paredzēti izmantošanai tādos pašos veidos kā jebkurš cits eļļas rapsis, izņemot audzēšanu;

C. tā kā *EFSA* 2025. gada 26. martā sniedza labvēlīgu atzinumu, secinot, ka atjaunošanas pieteikumā nav pierādījumu par jauniem apdraudējumiem, mainītu iedarbību vai zinātnisku neskaidrību, kas mainītu 2014. gadā publicētā sākotnējā riska novērtējuma secinājumus;

D. tā kā ĢM eļļas rapsis ir noturīgs pret glifosātu; tā kā glifosāta lietošana tiek saistīta ar biodaudzveidības samazināšanos, augsnes un ūdens piesārņojumu un veselības problēmām;

E. tā kā *EFSA* atzinumā netika pietiekami ņemta vērā intensīvākas herbicīdu lietošanas kumulatīvā un kombinētā ietekme, netiešā ietekme uz vidi un sociālekonomiskās sekas;

F. tā kā ģenētiski modificēts eļļas rapsis ir pakļauts nekontrolētai izplatībai un gēnu plūsmai, un vairākās dalībvalstīs jau ir dokumentēti ģenētiski modificēta eļļas rapša savvaļas populāciju gadījumi, kas apgrūtina līdzāspastāvēšanu, ilgtermiņa monitoringu un izskaušanu;

G. tā kā Komisijas Īstenošanas lēmuma projektā paredzētais vides ietekmes monitoringa plāns galvenokārt balstās uz vispārēju uzraudzību un neparedz konkrētus, neatkarīgus ilgtermiņa pētījumus par apputeksnētājiem, augsnes organismiem un nemērķa augiem;

H. tā kā, ņemot vērā zinātniskās neskaidrības un pierādījumus par ģenētiski modificēta eļļas rapša iespējamo noturību un izplatīšanos vidē, būtu jāpiemēro piesardzības princips, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantā;

I. tā kā Regula (EK) Nr. 1829/2003 nosaka, ka ĢM pārtikai un barībai nedrīkst būt negatīva ietekme uz cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi;

J. tā kā pieeja "Viena veselība" prasa integrētu skatījumu uz riskiem un ietekmi uz cilvēku, dzīvnieku, augu un vides veselību, kas pašreizējā novērtējumā nav nodrošināts;

K. tā kā Parlaments ir atkārtoti iebildis pret ĢMO atļaušanu vai atļaujas atjaunošanu gadījumos, kad dalībvalstu vidū nav panākts kvalificēts

balsu vairākums Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā vai Apelācijas komitejā, norādot uz ilgstošu demokrātijas trūkumu atļauju piešķiršanas procedūrā,

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav saderīgs ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/20026 paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ģenētiski modificētu pārtiku un barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. aicina Komisiju neatjaunot ĢM eļļas rapša atļauju, jo pastāv bažas par gēnu plūsmu, noturību vidē, herbicīdu lietošanu un nepietiekamiem ilgtermiņa pierādījumiem saskaņā ar pieeju "Viena veselība";

5. aicina Komisiju nekavējoties iesniegt tiesību akta priekšlikumu par lēmumu pieņemšanas procedūras reformu attiecībā uz ĢMO, lai reaģētu uz Parlamenta pastāvīgajiem iebildumiem un kvalificēta vairākuma atbalsta trūkumu dalībvalstu vidū;;

6. mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

7. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).